

Udržitelná migrace

Tereza Krausová
tereza.krausova@amo.cz

AMO.CZ

1 JAK ČÍST BACKGROUND?

Hlavním úkolem *backgroundu* je poskytnout delegátům základní informace o jednom z bodů agendy, jimiž se budou zabývat během jednání ve svém orgánu. Tento *background report* byl vytvořen pro potřeby simulovaného jednání Hospodářského a finančního výboru Valného shromáždění OSN (ECOFIN) na Pražském studentském summitu.

Background sám o sobě by měl delegátům sloužit jako výchozí bod při studiu dané problematiky. Po jeho přečtení by se delegáti měli základně orientovat v probírané otázce a rozumět důležitým pojmům. Pro další směřování je zásadní sekce *Otázky pro jednání*, ze které by měli delegáti vycházet při sepisování stanoviska svého státu.

2. ÚVOD

V současnosti
jsme svědky
bezprecedentní
úrovně lidské
mobility.

V současnosti jsme svědky bezprecedentní úrovně lidské mobility.¹ Více lidí než kdy předtím žije na území jiné země než té, ve které se narodili. V roce 2019 bylo ve světě 272 milionů mezinárodních migrantů.² Procentuálně podíl migrantů dlouhodobě činí zhruba 3 % světové populace.³ Migrace je komplexní proces, který se států dotýká na ekonomické, sociální i bezpečnostní úrovni. Jelikož se však jedná o jev probíhající napříč hranicemi států, není možné zajistit řád bez vzájemné kooperace. Je tedy pochopitelné,

že s narůstajícím počtem migrantů roste i důležitost migrační politiky.⁴ Motivaci dále posilují spolupráci potvrzuje motto Agendy 2030 a Cílů udržitelného rozvoje (Sustainable Development Goals, SDGs), které zní „no one left behind”. Role ECOFIN v problematice udržitelné migrace spočívá zejména ve vytváření konceptů rezolucí, které následně slouží k tvorbě dalších politik.⁵

3. PODSTATNÉ ASPEKTY

3. 1. Směry pohybů

Migrace je proces odehrávající se na dvou úrovních, mezinárodní a vnitrostátní. Z hlediska směru migrace na mezinárodní úrovni rozlišujeme tři typy států – země původu migrantů, tranzitní země, přes které migranti přechází, a nakonec hostitelské země. Ve vnitrostátním měřítku se naopak jedná o proces přesunu jednotlivců či skupin lidí v prostoru uvnitř hranice země, například mezi městy a rurálními oblastmi.⁶

Téměř polovina všech mezinárodních migrantů pochází z Asie (zhruba 106 milionů), z čehož největší počet migrantů přichází zejména z Indie, Číny a dalších jihoasijských zemí, jako je Afghánistán, Bangladéš a Pákistán.⁷ Dalšími významnými zeměmi původu jsou Mexiko a některé státy Evropy.⁸

Přestože je migrace celosvětovým fenoménem, mezinárodní migranti mají tendenci se usazovat na území jen několika států.⁹ Dvě třetiny světových migrantů přebývají v pouhých dvaceti rozvinutých zemích. Největší počet migrantů žije ve Spojených státech amerických, Německu, Rusku a Saúdské Arábii.¹⁰ I když by se podle zpráv médií mohlo zdát, že nejvíce migrantů směřuje do geograficky vzdálených, zato ekonomicky výrazně rozvinutějších zemí, nejpodstatnější část přesunu migrantů se uskutečňuje mezi státy nacházejícími se ve stejném regionu. Dle dostupných zdrojů současně pobývá na území rozvojových zemí 38 % světových migrantů, kteří pocházejí z jiných rozvojových zemí (anglicky tzv. „South to South” migrace). Jedná se tedy o nejrozšířenější typ mezinárodní migrace.¹¹

3. 2. Důvody migrace

Někteří jedinci migrují například za novými příležitostmi, za prací, sloučením rodin, možnostmi studia či výzkumu nebo lepšími veřejnými službami. Jiní proto, aby utekli před ozbrojenými konflikty, chudobou, nedostatečným zajištěním potravy, terorismem nebo kvůli nedodržování lidských práv. Důležitou roli hraje i přizpůsobení se nepříznivým vlivům klimatických změn, nedostatku přírodních zdrojů k přežití nebo jiným environmentálními faktory, zejména nedostatku pitné vody.¹² Rozdělujeme tedy migraci na dobrovolnou a nedobrovolnou. Nedobrovolnou migraci je například evakuace (třeba v důsledku přírodních katastrof) nebo vysídlení.¹³

3. 3. Typy migrantů

Na půdě OSN je rozlišováno mezi krátkodobými migranty, již změnili svou zemi pobytu na dobu delší než 3, ale kratší než 12 měsíců,¹⁴ a dlouhodobými migranty, kteří tak učinili po dobu alespoň jednoho roku.¹⁵ Podle počtu migrantů dále migraci dělíme na individuální, kolektivní a masovou.

Současně se ve světě pohybuje více jak 70 milionů nuceně vysídlených osob.¹⁶ To včetně téměř 30 milionů uprchlíků, přes 3 miliony žadatelů o azyl a 41 milionu vnitřně vysídlených osob, přesunutých proti své vůli do jiné části své země. Dnes je tedy každý 108. obyvatel Země uprchlíkem, žadatelem o azyl nebo vysídlenou osobou.¹⁷

**Dnes je tedy každý
108. obyvatel Země
uprchlíkem, žadatelem
o azyl nebo
vysídlenou osobou.**

Uprchlík je pojem jasně definovaný dle Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (ve znění Protokolu z roku 1967) jako „osoba, která se nachází mimo svou vlast a má oprávněné obavy před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů, je neschopna přijmout, nebo vzhledem ke shora uvedeným obavám odmítá, ochranu své vlasti; totéž platí pro osobu bez státní příslušnosti nacházející se mimo zemi svého dosavadního pobytu následkem shora zmíněných událostí, která vzhledem ke shora uvedeným obavám se tam nechce nebo nemůže vrátit”.⁶¹

Žadatel o azyl je člověk, který o sobě tvrdí, že je uprchlík, a žádá mezinárodní ochranu. Každý uprchlík je tedy nejprve žadatelem. Ne každý žadatel bude nakonec uznán uprchlíkem a může být vrácen do země původu.⁶²

Azylant je ten cizinec, kterému byl udělen azyl, a to po dobu platnosti rozhodnutí o udělení azylu. Každý stát si však sám může stanovit důvody pro udělení azylu. Tyto podmínky však musí být v souladu se závazky vyplývajícími z mezinárodního práva.⁶³

4. VLIVY MIGRACE NA ZEMĚ PŮVODU

4. 1. Brain drain

Nově příchozí migranti často v hostitelské zemi pomáhají vyplnit mezery na trhu práce, jako podnikatelé přispívají k vytváření pracovních příležitostí a odvádí zemi daně. Někteří migranti jsou jedni z nejdynamičtějších členů společnosti hostující země, podílejí se zde svými vědomostmi na rozvoji vědy a techniky a obohacují cílové komunity o kulturní diverzitu.¹⁸ S narůstajícím počtem migrujících vysoce kvalifikovaných pracovníků můžeme u některých států pozorovat fenomén brain drain.¹⁹ Jedná se o odliv tzv. lidského kapitálu na úkor zemí původu.

Gastarbeiter je mezinárodně používaný termín německého původu označující občana jiného státu dlouhodobě pracujícího v cizí zemi.⁶⁴

Některé rozvinuté země díky své selektivní migrační politice dokonce lákají migranty se specifickými znalostmi, a získávají tak kvalitní a produktivní pracovní sílu – typicky například tzv. turečtí gastarbeiteri přicházející do Německa.

Problémem je, že rozvojové země se naproti tomu dostávají do situace,

kdy ztrácejí nejen odborníky v klíčových odvětvích, ale také finanční prostředky investované do vzdělání těchto pracovníků. Tito pracovníci pak v domovské zemi chybí. Bez zásoby vlastního kvalitního lidského kapitálu je rozvoj konkurenceschopnosti ekonomiky rozvojového státu velmi obtížný. Podle kritiků emigrace kvalifikovaných pracovníků zemím škodí a země, jež jsou tímto fenoménem poškozené, by měly být finančně kompenzovány.²⁰ Naopak z pohledu lidských

práv má každý člověk právo svobodně opustit zemi, ve které pobývá.²¹

4. 2. Závislost na remitencích

Převody hotovosti nebo naturálií od rezidenta jedné ekonomiky pro rezidenty jiné ekonomiky jsou souhrně označovány jako remitence. V praxi to bývají například opakované platby relativně malé hodnoty zasílané rodinám zpět do země původu migrantů.²² Jsou to zejména státy rozvojové a středně rozvinuté, které jsou dominantním příjemcem remitencí.²³ Tyto remitence často představují pro domácnosti významný zdroj příjmu, který mohou dále investovat například do vzdělání, podnikání, zemědělství, zdraví nebo bydlení.²⁴ Remitence rovněž slouží jako pojistka pro případ krize a mohou znatelně přispět například i při rekonstrukcích v důsledku přírodních katastrof – například v Pákistánu po zemětřesení v roce 2005 nebo po zemětřesení na Haiti v roce 2010.²⁵

Remitence jsou stabilním zdrojem prostředků pro rozvoj. Nejenže pomáhají snížit chudobu konkrétních jedinců a rodin, ale globálně zlepšují zaměstnanost, produktivitu a úroveň života v rozvojových zemích.²⁶ V roce 2018 poslali migranti z rozvojových

V roce 2018 poslali migranti z rozvojových států zpět domů remitence v hodnotě odhadem 529 miliard USD.

států zpět domů remitence v hodnotě odhadem 529 miliard USD.²⁷ Oproti tomu objem oficiální zahraniční rozvojové spolupráce dosáhl ve stejném roce 149 miliard USD.²⁸ V některých afrických zemích, jako například v Gambii či Libérii, dokonce dosahují více než 20 % hrubého domácího produktu.²⁹ To může vytvořit závislost rozvojové země na daném více rozvinutém státě. Remitence však nelze považovat za náhradu přímých zahraničních investic, snížení dluhů nebo jiných způsobů veřejného financování rozvoje státu.

S remitencemi se pojí mnohdy i příliš vysoké náklady na jejich zaslání. Současně se tyto náklady pohybují okolo 7 % ze zaslání částky.³⁰ Nejvyšší průměrné náklady se stále

vyskytují v subsaharské Africe, a to 9 % z celkové částky k roku 2018.³¹ Do některých zemí se v důsledku toho ani nevyplatí remitence posílat. Ve snaze ušetřit za převod peněz přes různé finanční společnosti jsou zejména migranty s nízkými příjmy využívány těžko monitorovatelné neformální převodní systémy, jako osobně dovezená hotovost a šeky.³² Ve vztahu k této situaci si bod 10.C SDGs (viz Úvod) dává za cíl do roku 2030 snížit náklady na méně než 3 % a eliminovat transakční kanály s náklady vyššími než 5 %.³³ Taková redukce by migrantům ročně ušetřila okolo 20 miliard USD.³⁴ Zabývá se jí také Globální pakt OSN o migraci (viz 7.1).

5. DOPADY NA CÍLOVÉ DESTINACE

5. 1. Zajištění bezpečné migrace

Za účelem zajištění bezpečnosti migrace se některé státy, v důsledku velkého růstu počtu migrantů na jejich území, rozhodují významně investovat do zabezpečení situace, a to jak vně státu, tak i na jeho hranicích. V návaznosti na to se tyto státy musí vypořádat s finanční zátěží, kterou migrace tvoří. Tyto náklady nebývají investovány pouze do zabezpečení oblastí, ale i do následné integrace migrantů. Například průměrné náklady na přijetí a ubytování žadatelů o azyl v hlavních hostujících zemích Evropy činí okolo 10 000 EUR na osobu za rok.³⁵

V případě některých zemí jsou migranti alokováni do menších vyloučených komunit nebo táborů, ve kterých se často potýkají s násilným zacházením v důsledku více či méně úspěšných integračních systémů, či jejich absence.

5. 2. Politické dopady na hostitelské země

V souvislosti s narůstajícím počtem migrantů (viz Úvod) vidí někteří političtí vůdci přímou souvislost mezi příchodem uprchlíků a rizikem násilného extremismu a terorismu. Některí populističtí politici využívají otázky mezinárodních migrantů ke zvýšení podpory své politické kampaně, například prostřednictvím dezinformací. Je to jeden z faktorů, jenž integraci znesnadňuje a jenž může vést ke zvyšujícím se projevům xenofobie.³⁶ V praxi však dochází k radikalizaci spíše kvůli dlouhodobému sociálnímu vyloučení a systémové diskriminaci. Jedná se o migranty až druhé či třetí generace, kteří mají největší tendence k radikalizaci.

5. 3. Kompenzace dopadů stárnutí populace

Index závislosti starých stále klesá. Nejzřetelněji lze tento pokles pozorovat v Evropě, Severní Americe a východní a jihovýchodní Asii. Nejnižší index závislosti starých na světě má v současnosti Japonsko a to 1,8. Toto se sebou nese (spolu s nízkou úrovní porodnosti v některých státech) negativní ekonomické dopady, například ve formě úpadku fungování sociálního systému.³⁷

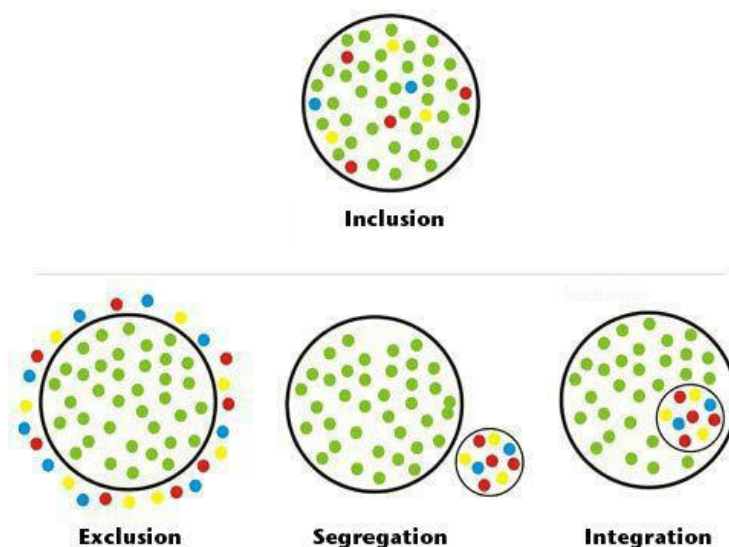
Odlišná věková struktura migrantů pomáhá v hostující zemi zvýšit index závislosti starých. Například v České republice je počet osob v produktivním věku mezi příchodícími cizinci zásadně vyšší než mezi původními obyvateli.³⁸ Migranté dále brzdí ekonomické důsledky spojené se stárnutím obyvatelstva i díky typicky vyšší úrovni porodnosti.³⁹

Index závislosti starých měří poměr osob ve věku 15–64 let na jednu osobu ve věku 65 let a výše. V důsledku to pak znamená, kolik výdělečně činných osob stojí za jedním člověkem v důchodovém věku.

Integrace je obousměrný proces vzájemné adaptace mezi migranty a přijímající společností. Migranté jsou v tomto procesu začleněni do sociálního, ekonomického, kulturního a politického života přijímající společnosti. Integrace je spojená se vzájemnými povinnostmi na obou stranách, zejména v otázkách inkluze a sociální soudržnosti.⁶⁵

Asimilace je narozdíl od integrace jednostranný přístup: určitá etnická či sociální skupina se zcela podrobí kulturním praktikám jiné skupiny a stane se méně odlišitelnou od ostatních členů.⁶⁶

Segregace označuje stav, v němž jsou etnické, národní, náboženské a jiné skupiny zcela odloučené od zbytku komunity.

Obr. 1: Inkluze, exkluze, segregace a integrace⁶⁷

6. VLIV MIGRACE NA MIGRANTY SAMOTNÉ

6. 1. Bezpečnostní problémy spojené s migrací

V bodě 10.7 SDGs se státy zavazují k zajištění řízené, bezpečné a zodpovědné migrace a mobility lidí, zahrnující uplatňování plánovaných a dobře řízených politik.⁴⁰ Migranti se však na své cestě potýkají s četnými překážkami. Ať je to na hranicích oblastí ve válečném konfliktu, například v Sýrii či Afghánistánu, nebo jde o nebezpečí během samotné cesty. Podle Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) v roce 2016 zemřelo nebo bylo pohřešováno při aktu migrace zhruba 8 000 migrantů oproti 6 300 zaznamenaných případů v roce 2015.⁴¹ K více jak 60 % z těchto případů došlo v oblasti Středomoří.⁴² Ve snaze zlepšit své šance příchodu do cílové země někteří migranti a uprchlíci navážou spolupráci s různými ilegálními agenturami nebo převozci. Vystavují se tak riziku podvodu, v horším případě se mohou stát oběťmi sexuálního násilí nebo obchodu s lidmi.⁴³

6. 2. Uznání dosažené kvalifikace migrantů

Podmínky, se kterými se migrující pracovník potýká, záleží na jeho kvalifikaci – tedy jeho znalostech a dovednostech potřebných k výkonu práce a získaných buď díky vysokoškolskému vzdělání, či díky profesní zkušenosti.⁴⁴ Můžeme si všimnout rozdílu mezi pracujícími migranty s nízkou kvalifikací a těmi vysoce kvalifikovanými. Rozdíl je často vidět už během správního řízení, kterým migranti

žádají o vstup do země. V některých zemích migranti vyplňují různé typy formulářů podle úrovně jejich kvalifikace. V případě hospodářského poklesu hostující země jsou migrující pracovníci s nízkou kvalifikací nejcitelněji zasaženi skupinou. Bývají totiž zaměstnáváni v odvětvích jako stavebnictví nebo cestovní ruch, která bývají zasažena první.⁴⁵

Je třeba zajistit řádné uznání dosažené úrovně vzdělání migranta v hostitelské zemi. Problémem je, jakým způsobem dosaženou úroveň prokázat a zda uznávat jejich profesní kvalifikace. Základem pro řešení je plné vymáhání pracovněprávních norem a trvání na srovnatelné mzdě. Migranti jsou v hostitelské zemi často ochotni vykonávat stejně kvalifikovanou práci jako její občané, ovšem za výrazně nižší mzdu. Tím mohou narušit trh práce daného státu.

Social dumping označuje praxi, při které zaměstnavatelé využívají levnější pracovní sílu než tu, která by jim byla přirozeně k dispozici v jejich okolí, za účelem snížit náklady výroby. Návazně na to se státy mohou uchýlit ke zhoršení pracovních standardů (například snížení platů) za účelem snížení nákladů pro firmy a jejich nalákání.

6. 3. Vlastní náklady migrantů na zaměstnání

Pro zabezpečení svého stálého zaměstnání v hostitelské zemi musí někteří migranti vynaložit významné částky ještě předtím, než vůbec opustí zemi původu. Náklady na zaměstnání je možné dělit na: náklady na splnění právních požadavků a regulací; poplatky odváděné soukromé personální náborové agentuře; náklady na vlastní dopravu a další neformální výdaje, jako jsou úplatky.⁴⁶

Náklady na zaměstnání ovšem mohou být leckdy až několikrát vyšší než slíbená měsíční výplata v zahraničí. Migrantů tak mnohdy k vycestování využívají své životní úspory, dají své nemovitosti do zástavy či si mnohdy berou nevýhodné půjčky.⁴⁷ Zatížení dluhy se v případě neschopnosti splácet mohou dostat do situace obdobné dlužnímu otroctví, a být tak nuceni pracovat v nedůstojných podmínkách, po určitou dobu zdarma, či za velmi nízkou mzdu. Tyto špatné pracovní podmínky zvyšují tlak na snížení mezd ostatních pracovníků a celkově mají negativní dopady na trh práce a sociální infrastrukturu.

7. ZAPOJENÍ OSN

7. 1. Přijaté dokumenty a opatření

Úprava práv migrantů a uprchlíků je tvořena s respektem k lidským právům původně zakotvených Univerzální deklarací lidských práv od roku 1948. Důležitým mezníkem bylo přijetí Úmluvy o právním postavení uprchlíků v roce 1951, která nejenže definuje význam slova uprchlík, ale zároveň upravuje povinnosti států vůči uprchlíkům.

Během několika posledních desetiletí bylo členskými státy ratifikováno několik dohod s velkým dopadem na mezinárodní migraci, situaci uprchlíků a osob bez státní příslušnosti. Podstatné bylo rovněž přijetí *Úmluvy o migraci za prací* v roce 1949 a její druhé verze z roku 1975, vytvořené Mezinárodní organizací práce.⁴⁸ K březnu 2018 byly nejčastěji ratifikovanými dohodami dvě dohody z roku 2000 – *Protokol o obchodování s lidmi*⁴⁹ a *Protokol proti pašování přistěhovalců*.⁵⁰ Přijata dále byla i *Mezinárodní úmluva o právech migrujících pracovníků*. To reflektuje obavy členských států ohledně výzev spojených s nelegální migrací.

Ve snaze vyřešit zvyšující se počet migrantů a uprchlíků dle zásad Agendy 2030 přijalo Valné shromáždění OSN v září 2016 Newyorskou deklaraci pro uprchlíky a migranty. Ta nejen že potvrzovala předchozí závazky členských států chránit lidská práva jak migrantů, tak uprchlíků nezávisle na jejich statusu, ale dále zakotvila i řadu nových závazků k lepšímu řešení otázky lidské mobility.⁵¹

V návaznosti na to byl v roce 2018 přijat Globální pakt OSN o migraci. Jedná se o první globální dohodu v rámci OSN pro mezinárodní spolupráci v otázce migrace se všemi jejími podstatnými aspekty.⁵² Ta rozeznává migranty tzv. pravidelné a nepravidelné. Nepravidelnými migranty jsou ti, kteří vstupují na území druhého státu bez nutných dokumentů a povolení. Například uprchlíci jsou tedy v naprosté většině případů ze své podstaty neregulárními migranty.

Každý stát má ale právo si podmínky pro toto rozlišení upravit sám.⁵³ Podle klíčových mezinárodních orgánů by pojem „ilegální migrant“ vůbec neměl být využíván.⁵⁴

Za účelem dalšího rozvoje mezinárodního režimu uprchlíků byl ve stejném roce přijat Radou pro lidská práva (UNHRC) i Globální kompakt o uprchlících.⁵⁵ Ten nabízí vodítko pro účinnější mezinárodní reakci na situace vyznačující se velkým množstvím uprchlíků z pohledu jejich dlouhodobých životních perspektiv. Jeho cílem je zejména snížení tlaku na státy hostící velké množství uprchlíků, zvýšení jejich soběstačnosti, zlepšení přístupu uprchlíků k přesídlovacím programům a zlepšení životních podmínek ve státech původu tak, aby byl uprchlíkům zajištěn bezpečný a důstojný návrat.⁵⁶

7. 2. Plány do budoucna

Od roku 2006 je rozvíjen nový mezinárodní přístup v nahlížení na migraci, zejména poté, co ve stejném roce proběhl dialog na nejvyšší úrovni OSN o mezinárodní migraci a rozvoji (anglicky high-level dialogue, HLD). Ten se skládal ze čtyř plenárních zasedání majících za cíl prodiskutovat různé aspekty migrace a nalézt nejlepší způsob, jak maximalizovat přínosy migrace pro všechny státy v duchu SDGs.⁵⁷ Nejpозději do konce roku 2019 se Valné shromáždění OSN rozhodlo svolat navazující, již třetí HLD o mezinárodní migraci a zavázalo se vést v budoucnu tyto HLD pravidelně.⁵⁸

Jako součást činnosti navazující na přezkum Globálního paktu OSN o migraci byla rovněž členskými státy vytvořena nová platforma International Migration Review Forum.⁵⁹ Její první zasedání nastane v roce 2022 a poté následně každé 4 roky.⁶⁰

8. SHRNU TÍ

S podporou vhodných migračních politik může migrace přispět k inkluzivnímu a dlouhodobě udržitelnému ekonomickému rozvoji jak v domovské, tak v hostitelské zemi. Předtím je ale důležité nastavit migrantům takové podmínky, ve kterých jejich pohyb nebude ohrožován potenciální újmou na zdraví či důstojnosti. Dále se jedná o vyřešení otázky, zda a za jakých podmínek dát migrantům možnost pracovat a usazovat se v hostitelské zemi. Zlepšení úrovně

pracovních standardů současných migrujících pracovníků a redukce vysokých poplatků za zaměstnání a za převody remitencí je rovněž další otázkou, kterou je podstatné se dále zabývat. Neméně důležité je zajistit bezpečný a důstojný přechod migrantů z jedné země do druhé. Je třeba minimalizovat riziko, že se stanou oběťmi násilí nebo obchodu s lidmi. Dále je klíčové prohlubovat pomoc vysídleným osobám v duchu nadnárodní solidarity.

9. OTÁZKY

1. Jakou roli na mezinárodní scéně s ohledem na téma migrace hraje váš stát? Je významnou zemí původu, tranzitu nebo hostitelskou zemí?
2. Je pohyb migrantů na hranicích vašeho státu monitorován? Kdo je podle vašeho státu neregulérním imigrantem? Jakým způsobem by měla podle vašeho státu být řešena otázka neregulérní migrace?
3. Jak se vaše vláda staví k sociální problematice vysídlelců a žadatelů o azyl? Měli by mít nárok na finanční či jinou hmotnou pomoc? Měli by mít právo pracovat?
4. Podnikl váš stát v poslední době nějaké významné kroky ke zlepšení situace migrantů? Jaká je vize této politiky do budoucna?
5. Jsou ve vašem státě žadatelé o azyl či uprchlíci koncentrováni v centrech, nebo jsou alokováni do menších komunit? Jak by se měla řešit situace migrantů ubytovaných v takovýchto centrech?
6. Jaký režim zaměstnávání migrantů je ve vašem státu využíván? Musí migrující pracovníci platit vysoké poplatky, aby mohli být zaměstnáni? Jaké by podle vašeho státu měly být pracovní podmínky migrantů?
7. Jaké dopady mají příchozí remitence na váš stát? Přeje si vláda vašeho státu situaci remitencí změnit? Jak?
8. Objevují se ve vašem státě negativní důsledky fenoménu brain drain? Podniká vaše vláda nějaké kroky, aby brain drainu předešla? Žádá vláda vašeho státu do budoucna finanční kompenzace za odliv lidského kapitálu do jiných států?
9. Jste otevřeni k budoucí spolupráci s ostatními státy, či se domníváte, že je to vnitřní záležitostí každého státu?

10. DOPORUČENÉ A ROZŠIŘUJÍCÍ ZDROJE

International migration and development: Report of the Secretary-General

Současné trendy v migraci, dopady migrace, aktivita OSN

<https://undocs.org/A/73/286>

Fact Sheet: Understanding SDG 10.C: Global market on remittances

Factsheet o transakčních nákladech

<https://oefresearch.org/sites/default/files/documents/publications/Fact%2oSheet%2o-%2oremittances.pdf>

Monitorování hranic, smíšená migrace

Doplňující informace o bezpečnosti na hracích a o smíšené migraci <https://www.unhcr.org/cz/124-czco-v-sechno-delamemonitorovani-hranic-html.html>

Globální pakt OSN o migraci

Demonstrace již podniklých kroků a budoucí cíle

<https://undocs.org/A/RES/73/195>

Key Migration Terms

Definice klíčových pojmů spojených s migrací

https://publications.iom.int/system/files/pdf/iml_34_glossary.pdf

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- 1 New York Declaration for Refugees and Migrants. In: 3. 9. 2016, A/RES/71/1. [cit. 2019-08-11] Dostupné z: <https://undocs.org/A/RES/71/1>
- 2 UN news. Number of migrants now growing faster than world population, new UN figures show [online]. 17. 09. 2019 [cit. 2019-09-25]. Dostupné z: <https://news.un.org/en/story/2019/09/1046562>
- 3 Tamtéž
- 4 Tamtéž
- 5 UN. Second Committee Introduces 14 Draft Resolutions, Including Text Underlining Contribution of Migration, Human Mobility to Sustainable Development [online]. 2. 11. 2016 [cit. 2019-08-13]. GA/EF/3463. Dostupné z: <https://www.un.org/press/en/2016/gaef3463.doc.htm>
- 6 International Organization for Migration. World Migration Report 2018 [online]. 2018 [cit. 2019-08-11], str. 118. ISBN 978-92-9068-742-9. ISSN 1561-5502. Dostupné z: https://www.iom.int/sites/default/files/country/docs/china/r5_world_migration_report_2018_en.pdf
- 7 UN DESA. International Migration Report [online]. 2017 [cit. 2019-08-11]. ISBN: 978-92-1-151554-1 ST/ESA/SER.A/404. str. 9. Dostupné z: https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/publications/migrationreport/docs/MigrationReport2017_Highlights.pdf
- 8 Tamtéž
- 9 UN GA. International migration and development: Report of the Secretary-General [online]. 2018 A/73/286. Dostupné také z: <https://undocs.org/A/73/286>
- 10 UN DESA. International Migration Report [online]. 2017 [cit. 2019-08-11]. ST/ESA/SER.A/404. str. 6. Dostupné z: https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/publications/migrationreport/docs/MigrationReport2017_Highlights.pdf
- 11 UN DESA. Population facts [online]. In: . 2017/5. Prosinec 2017 [cit. 2019-08-11]. Dostupné z: https://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/popfacts/PopFacts_2017-5.pdf
- 12 New York Declaration for Refugees and Migrants. In: 3. 9. 2016, A/RES/71/1. [cit. 2019-08-11] Dostupné z: <https://undocs.org/A/RES/71/1>
- 13 UNHCR viewpoint: 'Refugee' or 'migrant' – Which is right? [online]. 27. srpna 2015 [cit. 2019-08-12]. Dostupné z: <https://www.unhcr.org/news/latest/2016/7/55dfoe556/unhcr-viewpoint-refugee-migrant-right.html>
- 14 UN DATA. Glossary: short-term migrant [online]. [cit. 2019-08-13]. Dostupné z: <http://data.un.org/Glossary.aspx?q=short-term+migrant>
- 15 UN DATA. Glossary: long-term migrant [online]. [cit. 2019-08-13]. Dostupné z: <http://data.un.org/Glossary.aspx?q=long-term+migrant>
- 16 UNHRC. Global trends: Forced displacement in 2018 [online]. 2018 [cit. 2019-08-12]. Dostupné z: <https://www.unhcr.org/globaltrends2018/>

- 17 UNHRC a Vincent TREMEAU. Počet vysídlených osob ve světě překročil 70 miliónů – nejvyšší představitel OSN pro uprchlíky volá po větší solidaritě [online]. 19 června 2019 [cit. 2019-08-12]. Dostupné z: <https://www.unhcr.org/cz/3577-pocet-vysidlenych-osob-ve-svete-prekrocil-70-milionu-nejvyssi-predstavitel-osn-pro-uprchliky-vola-po-vetsi-solidarite.html>
- 18 UN DESA. International Migration Report [online]. 2017 [cit. 2019-08-11]. ST/ESA/SER.A/404. str. 1. Dostupné z: https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/publications/migrationreport/docs/MigrationReport2017_Highlights.pdf
- 19 UNODC. Online periodical issue Skilled migration and the brain drain [online]. 2012 [cit. 2019-08-14]. str. 10-12. Dostupné z: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pfo000218151>
- 20 UNODC. Online periodical issue Skilled migration and the brain drain [online]. 2012 [cit. 2019-08-14]. str. 10-12. Dostupné z: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pfo000218151>
- 21 Všeobecná deklarace lidských práv. In: 1948. článek 13. Dostupné také z: https://www.ohchr.org/EN/UDHR/Documents/UDHR_Translations/czc.pdf
- 22 Tamtéž
- 23 MIGRATION DATA PORTAL. Remittances [online]. 2019 [cit. 2019-08-12]. Dostupné z: <https://migrationdataportal.org/themes/remittances>
- 24 UN DESA. International Migration Report [online]. 2017 [cit. 2019-08-11]. ST/ESA/SER.A/404. str. 9. Dostupné z: https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/publications/migrationreport/docs/MigrationReport2017_Highlights.pdf
- 25 FAO UN, IFAD a IOM. The linkages between migration, agriculture, food security and rural development [online]. Řím, 2018, str. 41 [cit. 2019-09-05]. Dostupné z: <http://www.fao.org/3/CA0922EN/CA0922EN.pdf>
- 26 STOJANOV, Robert, Jan SCHROTH a Antonin MIKES. Remittance a jejich rozvojový dopad. IOM [online]. 2011 [cit. 2019-08-14]. Dostupné z: https://www.iom.cz/files/Kapitola_2._-_Remittance_a_jejich_rozvojov__dopad.pdf
- 27 KNOMAD a World Bank Group. MIGRATION AND REMITTANCES: Recent Developments and Outlook [online]. březen 2019 [cit. 2019-08-12]. Dostupné z: <https://www.knomad.org/sites/default/files/2019-04/Migrationanddevelopment-brief31.pdf>
- 28 UN stats. Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development [online]. 2018 [cit. 2019-09-28]. Dostupné z: <https://unstats.un.org/sdgs/report/2019/goal-17/>
- 29 Migration and remittances, KNOMAD, World Bank Group, 2017
- 30 KNOMAD a World Bank Group. MIGRATION AND REMITTANCES: Recent Developments and Outlook [online]. březen 2019 [cit. 2019-08-12]. Str. 7. Dostupné z: <https://www.knomad.org/sites/default/files/2019-04/Migrationanddevelopmentbrief31.pdf>
- 31 FAO UN, IFAD a IOM. The linkages between migration, agriculture, food security and rural development [online]. Řím, 2018, str. 40 [cit. 2019-09-05]. Dostupné z: <http://www.fao.org/3/CA0922EN/CA0922EN.pdf>
- 32 STOJANOV, Robert, Jan SCHROTH a Antonin MIKES. Remittance a jejich rozvojový dopad. IOM [online]. 2011 [cit. 2019-08-14]. Str. 48. Dostupné z: https://www.iom.cz/files/Kapitola_2._-_Remittance_a_jejich_rozvojov__dopad.pdf
- 33 INFORMAČNÍ CENTRUM OSN V PRAZE. 10. Snížit nerovnost uvnitř zemí i mezi nimi [online]. [cit. 2019-08-

14]. Dostupné z: <https://www.osn.cz/sdg-10-snizit-nerovnost-uvnitř-zemi-i-mezi-nimi/>

FAO UN, IFAD a IOM. The linkages between migration, agriculture, food security and rural development [online]. Řím, 2018, [cit. 2019-09-05]. Dostupné z: <http://www.fao.org/3/CA0922EN/CA0922EN.pdf>

34 UN stats. Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development [online]. 2018 [cit. 2019-09-28]. Dostupné z: <https://unstats.un.org/sdgs/report/2019/goal-17/>

35 OECD. Migration Policy Debates [online]. 2017, (N°13) [cit. 2019-09-05]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/els/mig/migration-policy-debates-13.pdf>

36 International Organization for Migration. World Migration Report 2018 [online]. 2018. Str. 118 [cit. 2019-08-11], str. 118. ISBN 978-92-9068-742-9. ISSN 1561-5502. Dostupné z: https://www.iom.int/sites/default/files/country/docs/china/r5_world_migration_report_2018_en.pdf

37 UN DESA. World Population Prospects 2019: Highlights [online]. 17. 6. 2019 [cit. 2019-09-11]. Dostupné z: <https://www.un.org/development/desa/publications/world-population-prospects-2019-highlights.html>

38 ČSÚ. CIZINCI V ČESKÉ REPUBLICE [online]. 2018, str. 53 [cit. 2019-09-30]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/61196236/29002718.pdf/571c5d12-3744-4d32-a8e2-e1a0f3f30e28?version=1.2>

39 UN DESA. World Population Prospects 2019: Highlights [online]. 17. 6. 2019 [cit. 2019-09-11]. Dostupné z: <https://www.un.org/development/desa/publications/world-population-prospects-2019-highlights.html>

40 International Organization for Migration. World Migration Report 2018 [online]. 2018. Str. 118 [cit. 2019-08-11], str. 118. ISBN 978-92-9068-742-9. ISSN 1561-5502. Dostupné z: https://www.iom.int/sites/default/files/country/docs/china/r5_world_migration_report_2018_en.pdf

41 International Organization for Migration. World Migration Report 2018 [online]. 2018. Str. 118 [cit. 2019-08-11], str. 118. ISBN 978-92-9068-742-9. ISSN 1561-5502. Dostupné z: https://www.iom.int/sites/default/files/country/docs/china/r5_world_migration_report_2018_en.pdf

42 tamtéž

43 United Nations Global Compact a Verité. Eliminating Recruitment Fees Charged to Migrant Workers [online]. 2015 [cit. 2019-08-12]. Dostupné z: <https://www.unglobalcompact.org/library/3671>

44 IOM, UN migration. Glossary on Migration [online]. 2019 [cit. 2019-09-11]. ISSN 1813-2278. Dostupné z: https://publications.iom.int/system/files/pdf/iml_34_glossary.pdf

45 ILO. The economic crisis and discrimination against migrant workers. World of Work [online]. 1. srpna 2011 [cit. 2019-08-12]. Dostupné z: https://www.ilo.org/global/publications/world-of-work-magazine/articles/WCMS_165299/lang-en/index.htm

46 UN. SDG 10. 7. 1: Reducing Recruitment Costs [online]. In.: Sixteenth Coordination Meeting on International Migration, únor 2018 [cit. 2019-08-12]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/events/coordination/16/documents/presentations/5d%20-%20ILO-WB%20Recruitment%20Costs.pdf>

47 United Nations Global Compact a Verité. Eliminating Recruitment Fees Charged to Migrant Workers [online]. 2015 [cit. 2019-08-12]. Dostupné z: <https://www.unglobalcompact.org/library/3671>

48 ILO. Migration for Employment Convention (Revised), [online]. 1949 (No. 97) [cit. 2019-09-18]. Dostupné z: https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0:NO:P12100_ILO_CODE:C097

- 49 UNHRC. Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime [online]. 2000, 15. 11. 2000 [cit. 2019-09-11]. Dostupné z: <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/protocoltraffickinginpersons.aspx>
- 50 UNODC. The Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, [online]. 2000 [cit. 2019-09-11]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/middleeastandnorthafrica/smuggling-migrants/SoM_Protocol_English.pdf
- 51 New York Declaration for Refugees and Migrants. In: 3. 9. 2016, A/RES/71/1. [cit. 2019-08-11] Dostupné z: <https://undocs.org/A/RES/71/1>
- 52 UN. Global compact for migration [online]. 2018 [cit. 2019-08-13]. Dostupné z: <https://undocs.org/A/RES/73/195>
- 53 tamtéž
- 54 UNHRC. Why Undocumented or Irregular [online]. [cit. 2019-09-12]. Dostupné z: https://www.unhcr.org/cy/wp-content/uploads/sites/41/2018/09/TerminologyLeaflet_EN_PICUM.pdf
- 55 UNHRC. Globální kompakt o uprchlících: Stručný průvodce [online]. 2018 [cit. 2019-09-05]. Dostupné z: https://www.osn.cz/wp-content/uploads/UNHCR-Global_Compact_on_Refugees-CZE.pdf
- 56 JUNGWIRTH, Tomáš. Bulletin lidských práv: Trnitá cesta ke globálnímu řízení migrace. CENTRUM PRO LIDSKÁ PRÁVA A DEMOKRATIZACI [online]. Duben 2019, XI. ročník (3. číslo), str. 7-10. [cit. 2019-09-30]. Dostupné z: <http://www.centrumlidskaprava.cz/sites/default/files/attachement/bulletin/bulletinduben2019web.pdf>
- 57 IOM. United Nations High-Level Dialogue on International Migration and Development (HLD) [online]. [cit. 2019-09-05]. Dostupné z: <https://www.iom.int/united-nations-high-level-dialogue-international-migration-and-development-hld>
- 58 UN. Assembly resolution 69/229, para. 32. 2015. Dostupné z: <https://undocs.org/A/RES/69/229>
- 59 UN. International Migration Review Forum [online]. 21. června 2019 [cit. 2019-08-14]. Dostupné z: <https://www.un.org/pga/73/wp-content/uploads/sites/53/2019/06/IMRF.pdf>
- 60 Tamtéž
- 61 UN. Convention Relating to the Status of Refugees. 1951 [cit. 2019-08-19]. Dostupné také z: <https://undocs.org/A/CONF.2/108/Rev.1>
- 62 UNHRC. Žadatelé o azyl: Žádosti o mezinárodní ochranu [online]. 19. 12. 2016 [cit. 2019-08-14]. Dostupné z: <https://www.unhcr.org/cz/98-czkomu-pomahamezadatele-o-azyl-html.html>
- 63 IOM, UN migration. Glossary on Migration [online]. 2019 [cit. 2019-09-11]. ISSN 1813-2278. Dostupné z: https://publications.iom.int/system/files/pdf/iml_34_glossary.pdf
- 64 LEXICO. Oxford. Definition of Gastarbeiter in English [online]. [cit. 2019-09-11]. Dostupné z: <https://www.lexico.com/en/definition/gastarbeiter>
- 65 IOM, UN migration. Glossary on Migration [online]. 2019 [cit. 2019-09-11]. ISSN 1813-2278. Dostupné z: https://publications.iom.int/system/files/pdf/iml_34_glossary.pdf
- 66 tamtéž
- 67 VILLEGAS, Tim a Think Inclusive. INCLUSION, EXCLUSION, SEGREGATION AND INTEGRATION: HOW ARE

THEY DIFFERENT? [online]. červenec 2017 [cit. 2019-10-02]. Dostupné z: <https://www.thinkinclusive.us/inclusion-exclusion-segregation-integration-different/>

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání tří klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO a EU.

- studentsummit.cz
- summit@amo.cz
- facebook.com/studentsummit
- instagram.com/praguestudentsummit
- twitter.com/studentsummit
- youtube.com/studentsummit

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu avzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Tereza Krausová

Autorka je spolupracovnicí Asociace pro mezinárodní otázky a členkou přípravného týmu Pražského studentského summitu.

<p>POŘADATEL</p> <p>AMO.CZ</p>	<p>GENERÁLNÍ PARTNER</p> <p>The Kellner Family Foundation</p>
<p>TOP PARTNEŘI</p> <p>Zastoupení v České republice</p> 	
<p>PARTNEŘI</p> <p>Embassy of Canada Ambassade du Canada</p> <p>Informační centrum OSN v Praze</p> 	
<p>MEDIÁLNÍ PARTNEŘI</p> 	

Autor: Tereza Krausová

Imprimatur: František Novotný, Martin Blecha
Tomáš Jungwirth, Jiří Palounek

Jazyková úprava: Karolína Oškerová, Václav Malina,
Tereza Novotná

Sazba: Andrea Tunysová

Grafická úprava: Jaroslav Kopřiva

**Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)
pro potřeby XXV. ročníku Pražského studentského
summitu.**

© AMO 2019

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 813 460, e-mail: summit@amo.cz

IČ : 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz